

Referat for rovfuglegruppens møde den 8. november 2008 på Naturhistorisk Museum i Århus

Start kl. 10.00

Johs. Bang bød velkommen og alle 21 deltagere præsenterede sig. Deltagerliste er vedlagt referatet.

1. Valg af ordstyrer, referent og sekretær

Ordstyrer: Jørgen Jensen

Referent: Peter Hjeds

Sekretær: Johs. Bang genvalgt

2. Udviklingen i havørnebestanden i 2008 ved Lennart Pedersen

En vellykket vintertælling af overvintrene ørne har været gennemført.

Som bilag kan rekvireres Lp's oversigt over ynglebestandsudviklingen, men arket skal "tages med et gran salt" pga. enkelte manglende informationer.

Den ynglende havørnebestand er i Danmark nu oppe på 21 territoriehævdende par med rede. Der blev i år produceret i alt 29 unger, en fremgang på tre par fra sidste år. Antal unger pr succespar er faldet svagt fra 1,71 til 1,61.

Fem par er kommet til i år.

Ét enkelt par er forsvundet på Falster.

Parret ved Silkeborgsøerne er endnu ikke fundet, men er tydeligvis til stede.

Solkær Enge ved Kolding har placeret DK's bedst placerede rede. Solkær Enge er et nyt genoprettet vådområde. Kurt har foranstaltet bygning af tre kunstreder i hans område, så der er gode muligheder for at lokke ørne til.

Haderslevreden styrtede ned igen i år.

Langelandsparret lykkedes ikke pga. forstyrrelser.

Jo tættere bestanden bliver, jo mere falder ungeproduktionen, som det også viser sig i Tyskland.

Siden 1995 er produceret 166 unger i DK. Fedt!

LP omtaler visse rygter og efterlyser kommentarer til disse.

Det handler om kritik på rygteplan om DOF's natursyn. De to kodeord i dette natursyn er "OPRINDELIGHED – NATURLIGHED"

Konflikten/uenigheden drejer sig om opfodring af unger på en halmballe ved Haderslevparret i 2007, som er det eneste statsskovpar.

Der skete det, at et par unger faldt ud af reden og redeobservatøren foranstaltede en hundekurv på en balle, og man satte ungerne i reden. Man afventede, at disse unger skulle fodres op af forældrene.

Nogen gik så ind i skoven og fodrede ungerne. Et træ væltede i storm ned over ungen. Den ene unge overlevede det væltede træ.

DOF's natursyn foreskriver, at fuglene selv skal klare sagerne.

Man diskuterede synet på plejestationernes evner til at pleje og passe, og der var uenighed om disses evner til at klare opgaven med havørneunger. Om det var evner eller manglende faciliteter er ikke klart.

3. **Nyt om ringmærkning af rovfugle**

Jesper Johannes Madsen fra ZM's ringmærkningsafd.

(Bemærk at Jespers bilag kan rekvireres via e-mail til Jesper)

Hedehøg

JJM uddelte en status for projektet for sæsonen 2008 (4 sider)

Den synlige mærkning af danske hedehøge har skabt en debat for og imod. ZM har lagt projektbeskrivelse ud på DOF's hjemmeside.

En opfordring blev givet til os om at aflæse eller digital fotografere, hvis man spotter en mærket hedehøg.

DOF's hjemmeside er ang. hedehøg nyligt opdateret med megen info.

Havørn og Kongeørn

Uddelt en 1-sidet "Foreløbig ringmærkningsstatus for ringmærkning for 2007-2008"

Uddelt en evalueringsrapport for pilotprojektet: "Ringmærkning af danske havørne og kongeørne 2007"

Aflæs allerbedst mærkede ørne med digifoto, men ellers i teleskop.

Forsigtighedsprincippet tilsiger, at havørne først mærkes, når parret har produceret unger i tre år.

Rød glente

Ingen uddelte bilag!

Inger Marie Laursens speciale kan rekvireres ved JJM.

Der har været bekymringer om mærkede ungers forældrefugle har forladt ynglestedet året efter som følge af ringmærkningen.

Jan Tøttrup har ét sted mærket fugle fem år i samme rede uden at konstatere, at fuglene flytter.

LUR orienterede om, at udenlandske undersøgelser ikke kan påvise sammenhæng mellem kraftig forstyrrelse ved reden, og det, at fuglene skifter til ny rede året efter.

Ved partnerskift og kiks flytter fuglene oftere end ellers.

JTL mener, at problemet kommer, når man først fortæller skovejeren at fuglen kræver ro og beskyttelse, og siden beder om at få lov at "forstyrre" ved at ringmærke.

JJM mener godt vi kan præsentere vores forskningsmæssige argumenter for nødvendigheden af vidensindsamling.

LUR mener, at problemet er DOF-folk/dyrepassere, undlod at støtte op om ringmærkning.

En folder til lodsejere og redepassere ville være en fin ide.

JJM uddeler "Ringmærkningstotaler" for 1971-2007 samt "Liste over fuglearter i Danmark og deres ringmærkningsstatus"

4. **Status over rovfuglene på SNS-Nordsjælland**

ved Per Ekberg Pedersen

PEP undersøger duehøg, hvepsevåge, rød glente, havørn, musvåge i Gribskov.

66 beboede musvågereder og arten er i klar fremgang.

17-18 par hvepsevåger og bestanden er stabil på 15-20 par hvert år.

20 par duehøg på 6000m² og der er helt ned til 500 meter mellem to par.

4-8 par rød glente i Nordsjælland

Fiskeørn spøger stadig. Et par byggede rede, men der kom ingen unger på vingerne. Fiskeørnene blev ikke forstyrret, da der kun færdes ganske få mennesker i reservatet, som foretager registreringer. Ydermere lå reden inde i en utilgængelig skov. Torben Dabelsten spærrede et stort stykke af på alle sider af redestedet. SNS har en aftale med Strødam at slå et engareal i reservatet, men da det lå tæt på redestedet, blev det aflyst i år, så der blev gjort alt for at sikre fred ved redestedet.

Havørn yngede ikke, men der var et stedfast par.

5. Status over rovfuglene i Nordjylland ved Tscherning Clausen

Tre ynglepar i år. 15 kongeørneunger siden 1999 i DK.

Jan Tøttrup undersøger byttedyr for kongeørn ved Hals. I alt 16 arter byttedyr. Mange fasaner

Mariagerfjordparret er generalister. 78 % fugle. 22 % pattedyr.

Kongeørn ser ud til at være et problem for musvågebestanden.

Projekt går ud på at indsamle fjer fra kongeørn.

Og så gik TC over til at referere JTN's undersøgelser i Vendsyssel 2008.

Duehøg

39 par, 62 unger, ingen 4 kuld

Ungeproduktion signifikant fald

Mistet fem lokaliteter efter 2005

Rød glente

Min10 par

Dårlig produktion

12 unger fra 6 kuld

1258 byttedyr fra rød glente

6. Status over duehøgen i Østjylland ved Peter Hjeds

Bilag kan rekvireres

Undersøgelse af ynglende duehøg i et Østjysk område i primært Favrskov Kommune.

Sjette år for undersøgelsen. Unger pr. succes par faldet fra 2,2 til 1,8 i år.

Total antal unger produceret er faldet fra 13 til 7.

Antal ynglepar faldet fra 7 til 6.

7. Status over fiskeørnen ved Leif Novrup

I år to par med rede for første gang, men kun ét succes par.

Et par i NV Jylland og et par i Gribskov

To flyvefærdige unger i år.

**8. Rovfuglebestanden ved Hinnerup
ved Svend Møller Jensen**

1 par rød glente
13 par musvåge
7-8 par tårnfalk

**9. Bestandsudviklingen hos vandrefalken, lærkefalk og hos tårnfalken i Nordsjælland
ved Johannes Bang**

Vedr. Vandrefalk fra Niels Peter Andreasen via Johs. Bang
Succesfulde par på Stevns Klint, Møns Klint og Bornholm.

Vedr. lærkefalk fra Jesper Toft via Johs. Bang

11-12 sikre og 2-3 mulige par.

Halvdelen af parrene yngede på elmaste

Tårnfalken i Nordsjælland har efter flere års stor nedgang vist en pæn fremgang i år. I Sydsjælland er tårnfalkebestanden stabil.

**10 Udviklingen i rovfuglebestandene i Koldingområdet
ved Kurt Storgaard**

680 km² stort område.

36. sæson

I alt 363 rovfuglepar

Rød glente 4 par, alle producerede unger

Rørhøg 5 par, 4,4,3,1,0 kuld

Lærkefalk ikke set i 2008

Duehøg 10 par samme som i 07

Spurvehøg 66 par voldsom tilbagegang siden sidste år

74 par tårnfalk dvs. rimelig fremgang

Hvepsevåge 31 par mod 28 par sidste år

172 par musvåge lille tilbagegang

Ravn 37-38 par dvs. lille tilbagegang, 30 % fik ikke unger

MUSVÅGE

Lille tilbagegang

Siden starten af 90'erne har bestanden nået det niveau, som området kan bære, og derefter har der kun været små fluktuationer

1,58 unge pr succespar

1,22 unge pr par

HVEPSEVÅGEN

Bestanden vurderes som stabil

Fandt i ynglesæsonen 23 reder, sidste år 19 reder, så vores viden er blevet forøget

Genbesættelsesprocenten er høj

1,39 unge pr par

1,78 unge pr succesrede

SPURVEHØG

30 % tilbagegang

3,38 unger pr succespar

Der er stadig langt ned til niveauet fra 1979

Et gæt er, at arten er meget følsom overfor opløjning af brakarealer.

DUEHØG

Bestanden toppede i 94-95.

Bestanden er stabil i år for første gang gennem ti år... hurra!

Nedgang gennem ti år er måske stoppet nu.

Unger tælles fra jorden!

Produktionen 1,64 pr. par

2,36 unger pr succespar

DEN SÆRLIGE DUEHØGEUNDERSØGELSE

3000km² 105 territorier

38 par duehøge

Aage W. Jensen har i tre år bevilget penge til undersøgelsen

Der spørges fra Egon Østergård til færdsel i statsskov/privatskov i relation til ynglende duehøgen. Iflg. både Gribskov og Koldingområdet betyder færdsel ikke noget. Kurt mener, at Statsskove har stor interesse for jægerne, idet der ofte er en stor vildtbestand, og at der af den grund let kunne forgå en ulovlig bekæmpelse i nærheden af statsskove.

Ligeledes må vi konstatere, at brevueholderbestanden er temmelig høj i Nordsjælland, men at betydningen af et så stort område som Gribskov sikrer, at duehøgebestanden "tåler en vis ulovlig bekæmpelse" uden at det går ud over bestandsstørrelsen.

I den forstand er Kurts område meget mere sårbart over for bekæmpelse, idet skovene generelt er små og isolerede, og at en evt. fælde på en gård er "umulig" at afsløre.

11. Hedehøgens status i Sydvestjylland **ved Michael Clausen.**

Der uddeles en tabel

21 par er rekord.

Fint vejr for hedehøgen

15 reder er indhegnet af beskyttelsesmæssige årsager

12. Nye bøger om rovfugle **ved Jørgen Jensen**

Tidsnød!

13. Oprettelse af en ny rovfugleforening
ved Egon Østergård

EØ udtrykker tilfredshed med Rovfuglegruppens arbejde, og den måde mødet bliver afholdt. Han vil udtrykke tilfredshed overfor HB.

EØ uddeler et papir "Vedtægter for arbejdsgruppen for Danmarks Rovfugle"

EØ opfordrer forsamlingen til at støtte op om Rovfuglegruppen.

JTL beskriver personsager, som årsag til dannelse af ny forening.

Gruppen er IKKE en konkurrent til DOF's rovfuglegruppe, og man vil lægge ting ud på nettet. Der er ting, som man er uenig med DOF i.

JTL beklager at de foreløbige vedtægter er blevet omdelt, da der er strid om det er en "Arbejdsgruppe" eller en "Forening".

Johs. Bang udtrykker beklagelse over dannelsen af den nye gruppe/forening.

.....

*Johs. Bang takkede foredragsholdere og deltagere for de gode indlæg.
Og tak fra undertegnede Peter Hjeds, referent*